

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
281-60/16
Београд

дел. бр. 30616 датум: 10. 08. 2016.

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

BEOGRADSKI CENTAR
ZA LJUDSKA PRAVA

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

ПРАЋЕЊЕ ПОСТУПАЊА ПРЕМА МИГРАНТИМА/ТРАЖИОЦИМА АЗИЛА

Извештај о посети неформалном месту окупљања избеглица и миграната у Београду

Београд, јул 2016. године

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

ПОСЕЂЕНА ЛОКАЦИЈА	Парк Луке Ћеловића (парк код Економског факултета Универзитета у Београду) и Светониколски трг (парк код долазног перона Београдске аутобуске станице)
ЦИЉ ПОСЕТЕ	Праћење поступања према мигрантима/тражиоцима азила
ПОСЕТУ ОБАВИО	Заштитник грађана, у сарадњи са удружењем Београдски центар за људска права
ДАТУМ ПОСЕТЕ	22. јул 2016. године
ТИМ ЗА ПОСЕТУ	<p>Чланови тима: Марко Анојчић, <i>Стручна служба Заштитника грађана/НПМ</i> Јелена Самарџић, <i>Стручна служба Заштитника грађана/НПМ</i> Николина Милић <i>Београдски центар за људска права</i> Марко Штамбук, <i>Београдски центар за људска права</i></p>

1. Увод

Дана 22. јула 2016. године, око 400 миграната, већином држављана Авганистана и Пакистана, започело је штрајк глађу у близини Аутобуске станице у Београду, у знак протеста због одлуке мађарских власти да затворе границу за прелаз миграната. Штрајк је завршен након неколико сати, после чега је група од око 150 миграната кренула пешке ауто-путем према српско-мађарској граници, са циљем да тамо наставе протест. Тим НППМ обавио је разговор са мигрантима који су остали у близини долазног перона Београдске аутобуске станице и Економског факултета.

2. Услови

У тренутку посете, тим НППМ затекао је око 80 миграната, који су боравили на отвореном. У парку код долазног перона Београдске аутобуске станице (Светониколски трг) налази се мобилна амбуланга, док храну и пиће донирају хуманитарне организације. На терену су присутни представници више невладиних организација, домаћих и међународних, који уз помоћ преводилаца, нуде различите врсте помоћи и деле обавештења о поступку азила и друге информације које мигрантима и избеглицама могу бити од значаја. Такође, присутни су и полицијски службеници у цивилу.

Представници организације Инфо парк, заједно са добротворном фондацијом Српске Православне Цркве „Човекољубље“ и Jesuit Refugee Service (JRS), обезбеђују ручак за избеглице и мигранте који бораве у парковима у околини аутобуске и железничке станице. Поред тога, пецива за доручак сваког јутра доноси Caritas, с тим да породице могу да доручкују и у Миксалишту. Вечеру обезбеђује Refugee Aid Serbia.

3. Здравствена заштita

Избеглицама и мигрантима доступна је лекарска помоћ, коју бесплатно пружају лекари организација Danish Refugee Council (DRC)-UNHCR, Médecins Sans Frontières (MSF), Médecins du Monde (MDM), Real Medicine Foundation (RMF), као и Balkan Centre for Migration (BCM). Лекарски тимови Данског савета за избеглице и UNHCR раде 12 часова дневно, од 7 ујутру до 7 увече. Лекове обезбеђује UNHCR, а требовање се обавља на недељном нивоу или два пута недељно у зависности од обима посла. У случајевима када је потребна додатна лекарска помоћ, Real Medicine Foundation (RMF) превози избеглице у Ургентни центар или се позива служба хитне помоћи. Лекари у просеку обаве 60 до 70 интервенција дневно, а избеглице им се најчешће обраћају због прехладе, респираторних инфекција, исцрпљености и сличних тегоба насталих услед дуготрајног путовања и спавања на отвореном. На дан обиласка тима НПМ, око 20 миграната је затражило лекарску помоћ. Комуникација између лекара и мигранта обавља се уз помоћ преводилаца из Инфо центра.

4. Разговори са затеченим мигрантима

Тим НПМ је обавио разговор са око 10 лица од којих нико није имао примедбе на поступање српских власти. Примедбе су се углавном односиле на лош третман од стране мађарске и бугарске полиције.

У разговору са члановима тима НПМ, држављанин Авганистана, који је учествовао у протесту, изјавио је да је штрајковао због тога што је Мађарска затворила границе. Навео је да је у Републику Србију ушао из Бугарске пре 2 месеца, у групи од 20 људи. У Бугарској је био затворен у кампу у граду Бургасу, где су многи мигранти били малтретирани од стране бугарских власти. Након уласка у Србију прошао је поступак регистрације и дактилоскопирања. Пре недељу дана, у групи је покушао да пређе српско-мађарску границу, у чему их је спречила мађарска гранична полиција употребом палица, сузавца

и паса, што су потврдили и остали окупуљени мигранти. Према наводима интервјуисаног лица, у тој групи је било и жена и деце, над којима је такође примењена сила. Лекарска помоћ им је пружена тек приликом повратка у Београд. Ни он нити остали мигранти не желе смештај у центрима за азил, јер их скреће са пута, а ни не намеравају да траже азил у Републици Србији. Као тренутне проблеме истиче недостатак места за спавање, нарочито у време атмосферских падавина, лошу хигијену, отежано коришћење тоалета (на располагању им је само станични јавни тоалет, који се наплаћује), као и недостатак хране и воде. Планира да остане у Србији док не нађе начин да настави пут ка СР Немачкој. Нема примедби на поступање полицијских службеника Републике Србије током досадашњег боравка у земљи.

Током разговора, више лица је истакло и проблем безбедности током ноћи, имајући у виду да полиција није стално присутна, те се често дешавају крађе.

1.

УТВРЂЕНО

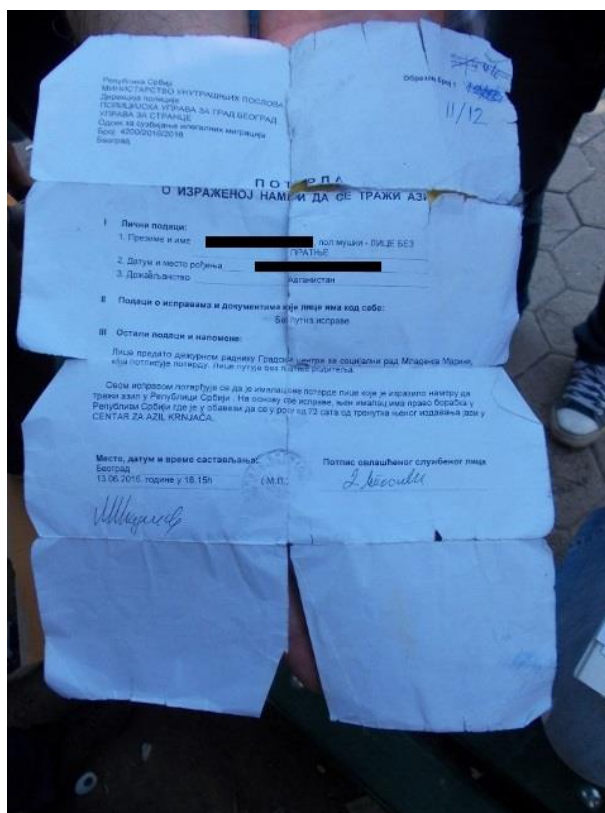
Мигранти/избеглице које бораве на отвореном у близини Београдске аутобуске станице, често су жртве кривичних дела.

МИШЉЕЊЕ

Мишљење НПМ је да би појачано присуство припадника Министарства унутрашњих послова, у близини београдске аутобуске и железничке станице, повећало безбедност миграната/избеглица и других лица.

Обављен је разговор и са још једним лицем из Авганистана (30), који је у Србију из Бугарске стигао други пут ове године. Наиме, пре годину дана пролазећи броз Турску, Бугарску, Србију и Мађарску, стигао је у Аустрију, где је провео шест месеци, након чега је, применом Даблинске регулативе, враћен у Бугарску, уз напомену да је, док је био у Бугарској, у неколико наврата био жртва полицијске бруталности. У Србији је већ двадесетак дана, без икакве наде да ће моћи да настави даље, опет у Аустрију.

Међу мигрантима је затечено неколико малолетника. Један, пореклом из Авганистана, навео је да путује у пратњи старијих пријатеља и даље родбине. Примећено је да на уху има посекотину, за коју наводи да ју је задобио пре 6 дана када га је мађарски граничар шутнуо ногом. Малолетник стар 16 година навео је да путује у пратњи даље родбине, да је пре 6 месеци успео да уђе у државе Европске уније, прво у Мађарску, затим у Словачку, одакле је враћен у Бугарску, после чега је опет, пре 20 дана ушао у Републику Србију. Истиче изузетно лоше услове боравка у Бугарској. Још један малолетник из Авганистана, такође стар 16 година, навео је да путује са даљом родбином и да је до сада већ 3 пута покушао да из Републике Србије уђе у Мађарску. Једном је, са групом од 27 људи то успео, али су мађарски граничари применили силу и употребили псе како би их вратили назад у Републику Србију. Прегледан је од стране лекара тек када се вратио у Београд. Иако има потврду о намери за тражење азила, не намерава да остане у Републици Србији већ да стигне до западне Европе.

Међу мигрантима је затечена група држављана Пакистана, која се у том тренутку вратила са границе са Мађарском. Навели су да је, два дана раније, група од њих 8, покушала да пређе границу, али да је око 20 мађарских полицајаца употребило псе, физичку снагу и спреј како би их отерали. Један члан групе има и видљиве повреде од, како наводи, уједа пса. Такође, наводе и да су били изложени понижавању, јер су их мађарски полицијски службеници пљували и вређали.

Тим НПМ обавио је разговор са једном породицом из Ирана, која је пре месец дана кренула према западној Европи. Према њиховим наводима, имали су проблем са Грчком полицијом, док нису прешли грчко – македонску границу. У Србију су ушли из Македоније кроз коју су путовали 3 дана. Крајња дестинација им је Аустрија или Шведска.

Навели су да још увек нису покушали да пређу српско - мађарску границу, јер знају да је граница са Мађарском тренутно затворена. Нису се пријавили српској полицији и не желе азил у Републици Србији. Све време бораве у парку код аутобуске станице и истичу проблем тоалета, имајући у виду да јавни тоалет који се налази на аутобуској станици, не ради ноћу, као и да нису имали где да се окупају од како су ушли у Републику Србију.

2.

УТВРЂЕНО

У близини Економског факултета Универзитета у Београду и долазног перона Београдске аутобуске станице, не постоји довољно тоалета које би мигранти/избеглице могле свакодневно да користе, што утиче на лошу хигијену у парковима у којим они бораве.

МИШЉЕЊЕ

Мишљење НППМ је да би се постављањем покретних тоалета, побољшали хигијенски услови и спречио потенцијални ризик по здравље.

Нико од интервјуисаних миграната није имао примедби на поступање припадника Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

5. Закључак

Имајући у виду затечено стање и изјаве миграната са којима је тим НППМ обавио разговоре, може се закључити да самоиницијативно окупљање миграната у парковима код аутобуске и железничке станице у Београду негативно утиче на њихову личну безбедност, те да лако могу постати жртве кривичних дела, као и да њихов дужи боравак у крајње неадекватним условима на отвореном може представљати нехумано поступање.

3.

Став НППМ је да би надлежни органи без одлагања требало да предузму мере у циљу смештања миграната у институције система (центре за азил и прихватне центре).